

Nr 3 – 2019

Innehåll

<i>Resultat från TB-smittspårning Gammelstad december 2018.....</i>	<i>1-2</i>
<i>Influensavaccinationskampanjen 2018-19 - kompletterande rapport.....</i>	<i>3-5</i>
<i>Pneumokockvaccination av riskgrupper per hälsocentral.....</i>	<i>6-7</i>
<i>Utbildningsdag prostitution och människohandel,</i>	
<i>CWD - avmagringssjuka hos älg i Norrbotten</i>	<i>8</i>
<i>Minskad antibiotikaförskrivning tandvård.....</i>	<i>9</i>

*Smittskydd Norrbotten önskar alla läsare av
Smittsant en Glad Midsommar!*

Resultat från TB-smittspårning Gammelstad december 2018

Sammanställningen av den omfattande smittspårning som utfördes efter fallet på Gammelstads HC och folktandvård december 2018 är nu klar.

- 772 personer har provtagits minst 1 ggr (246 vuxna och 526 barn).
- 378 personer har rekommenderats ytterligare ett prov/test och 73 % av dessa har följt rekommendationen.
- Totalt har 413 PPD-tester och cirka 600 Quantiferon-provtagningar utförts.
- 18 personer har remitterats till läkare på Barn- eller Infektionsmottagning för fortsatt utredning.

Resultaten är glädjande.

- Ingen person har diagnostiserats med aktiv tuberkulos.
- Endast nio personer har diagnostiserats med latent tuberkulos (åtta vuxna och ett barn), varav två behandlas.

Diskussion

Glädjande nog har således inte en enda av de personer som smittspårats i den aktuella utredningen konstaterats sjuk i TBC. Vi får också anse att andelen som har ett latent bärarskap är, även om vi inte riktigt visste vad vi skulle förvänta oss, förvånansvärt låg – 9 av 772 (1,2 %). I jämförelse så beräknar man att cirka en av tre världsmedborgare bär på latent TB.

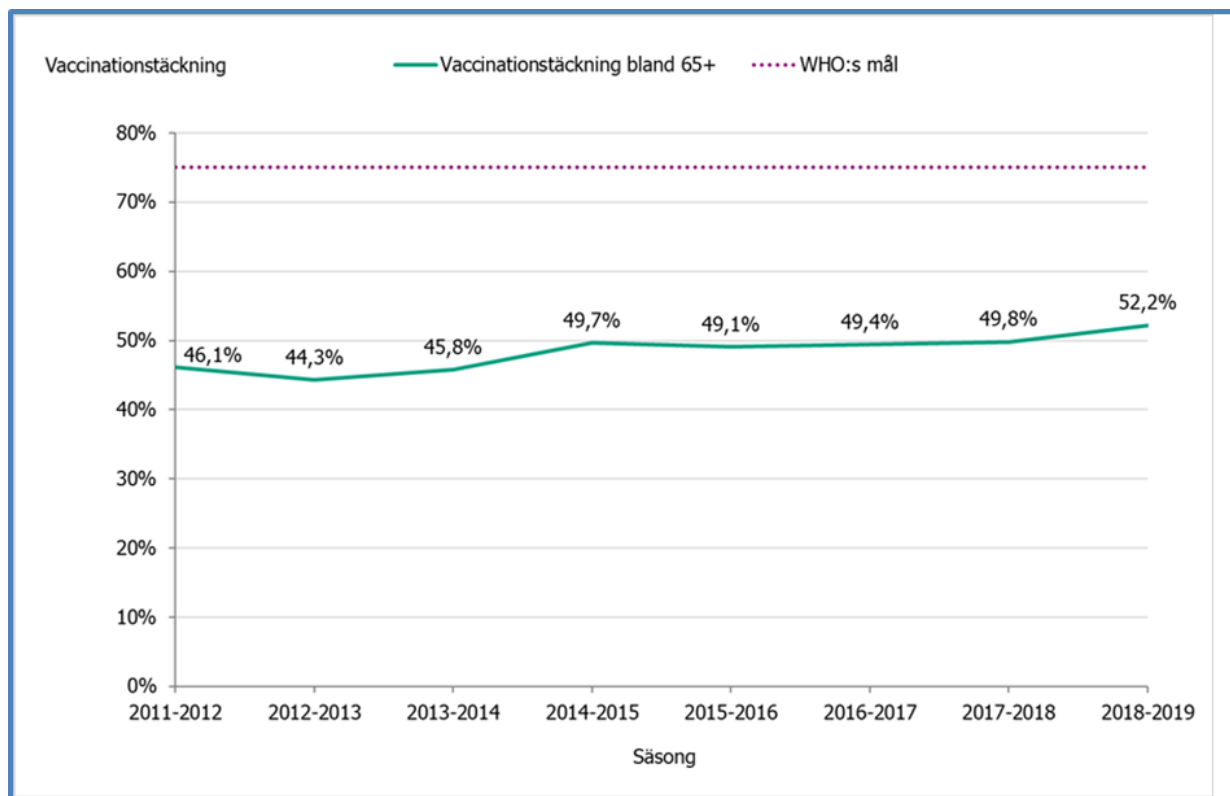
Två av fallen med latent bärarskap beskrivs ha haft nära och upprepade kontakt med indexfallet. Bland övriga vuxna som hittades var samtliga äldre som levde redan under den tid då TBC var mer högrevalent i Norrbotten. Det barn som diagnosticerats noteras anamnestiskt ha vistats i länder med hög prevalens. Det är med andra ord möjligt att inte en enda av hälsocentralens/folktandvårdens patienter smittats i samband med besök på dessa vårdinrättningar. Även om det givet inte kommer att gå att få klarhet i detta.

Det inträffade, vidden av smittspårningen samt kostnaden därför, belyser dock vikten av att så tidigt som möjligt identifiera och diagnosticera fall med misstänkt tuberkulos.

Smittskydd Norrbotten tackar och applåderar den fantastiska insats som gjorts i vården i samband med denna smittspårning. Personalen på Gammelstads hälsocentral i synnerhet men givetvis även involverade på infektion, barn och andra mottagningar.

Influensavaccinationskampanjen 2018-19. Kompletterande rapport.

Nu har vi fått sammanställningen från [Folkhälsomyndigheten](https://www.folkhalsomyndigheten.se) kring vaccinationstäckningen för influensavaccin i Sverige 2018-19. Medelvärdet för vaccinationstäckningen bland personer 65 år och äldre för regionerna blev 52,2 procent, vilket är högre än de föregående sju säsongerna.

Vaccinationstäckning bland personer 65 år och äldre i Sverige, 2011-2012 till 2018-2019. Data från FoHM.

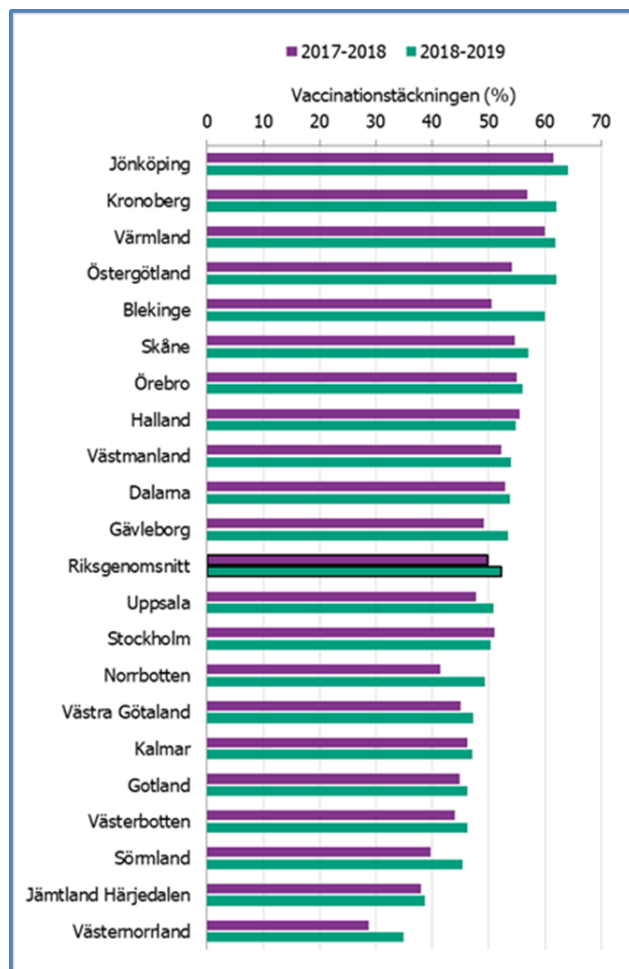
Vaccinationstäckningen bland personer 65 år och äldre ligger högre i stort sett i alla regioner jämfört med föregående säsong trots höstens uppkomna vaccinbrist. Norrbottens siffra på drygt 48 % ligger fortsatt en bit under riskgenomsnittet men vi är samtidigt en av de regioner som ökat täckningen mest. Vår vaccinationstäckning har ökat med drygt 6 procentenheter.

Vi noterade dessutom, som tidigare rapporterats, en 18 %-ig ökning av totalantalet vaccindoser som gavs i länet, talande för att vaccinationstäckningen även till övriga riskgrupper bör ha ökat.

Vaccinationstäckningen hos vårdpersonal gick inte att uppskatta hos oss i Norrbotten då datainsamlingen blev inadekvat. Sannolikt knappast någon ökning men här troligen till dels att skylla på vaccinbrist?

Vaccineffekten under den aktuella säsongen verkar ha varit acceptabel mot H1N1-stammen som var i omlopp men sämre mot H3N2-varianten. I Norrbotten kunde vi i alla fall konstatera en lindrigare belastning i vården med färre vårdkrävande patienter.

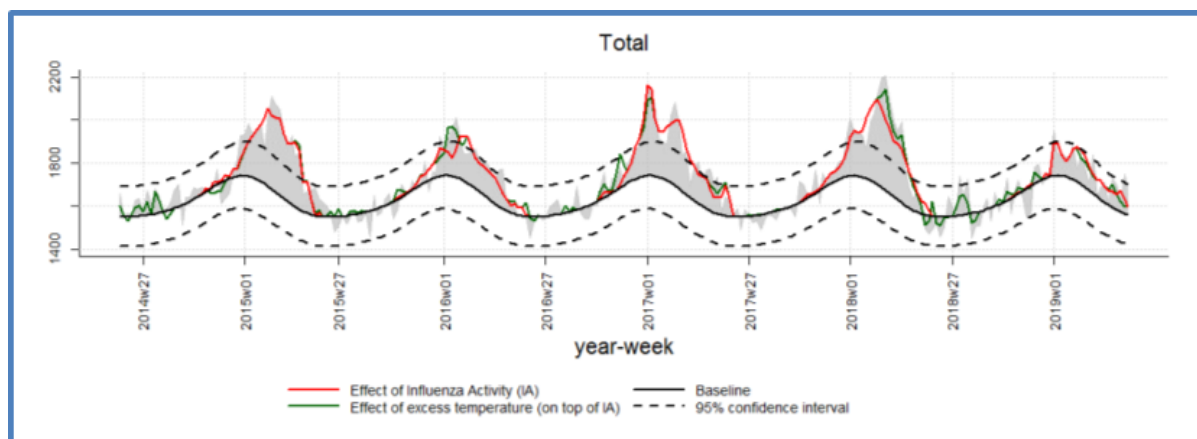
Här en bild som beskriver andelen vaccinerade 65 + per region/landsting:

Andel vacc 65+ per reg 2017/18 & 2018/19. Data från FoHM

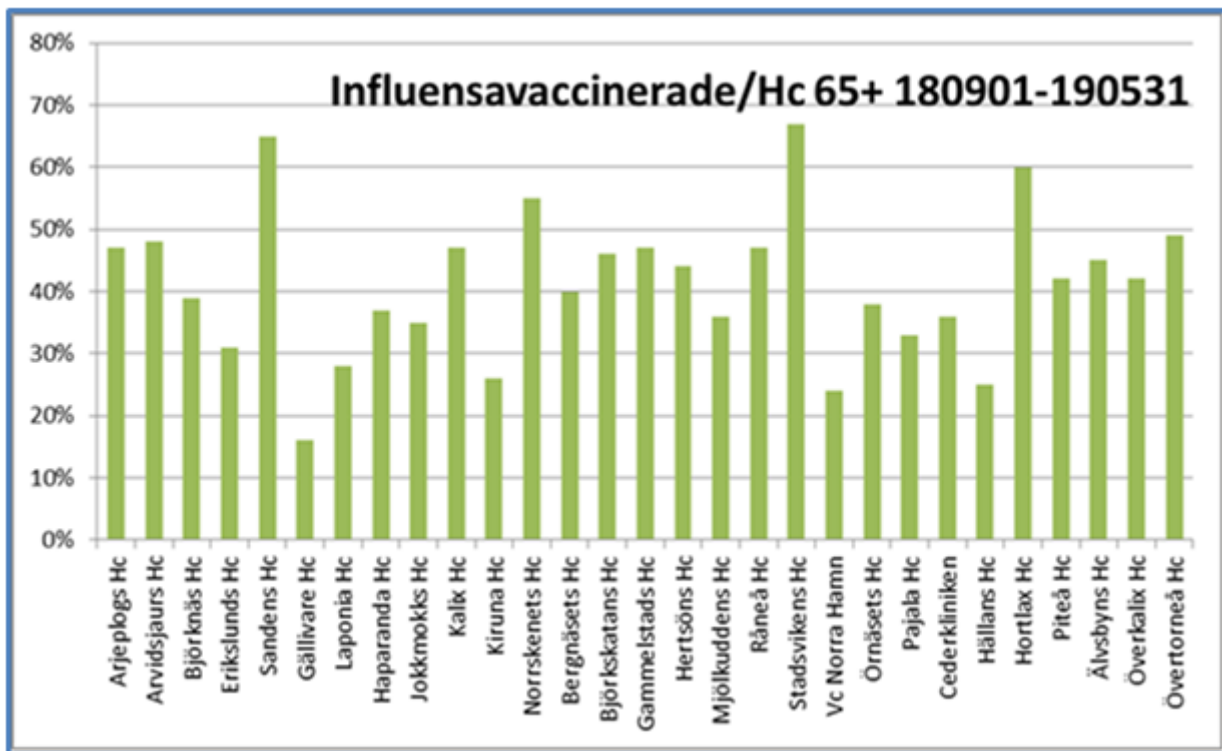
Eftersom regionerna rapporterar in data på olika sätt är jämförelse av vaccinationstäckning svårt att göra. I Norrbotten rapporteras vaccinationerna via Svevac.

En annan intressant figur vi kan saxa ur Folkhälsomyndighetens rapport är bilden nedan som beskriver överdödligheten under influensasäsong (enligt modellen FluMoMo) 2014-19. Något att hålla i minnet i samband med nästa säongs vaccinationskampanj. Här totala överdödligheten:

För Norrbotten så varierade rapporterad vaccinationstäckning för gruppen 65 år och äldre ganska kraftigt mellan de olika hälsocentralerna räknat per listad patient 65 +. Några hälsocentraler når enligt statistiken färre än 25 % av denna riskgrupp och man kan undra om detta stämmer eller om man inte lyckats med dokumentationen?

Andra hälsocentraler närmar sig å andra sidan WHO's mål på 75 % av riskgrupperna vaccinerade med stormsteg! Vi applåderar Sanden, Stadsviken och Hortlax som alla passerat 60 %!

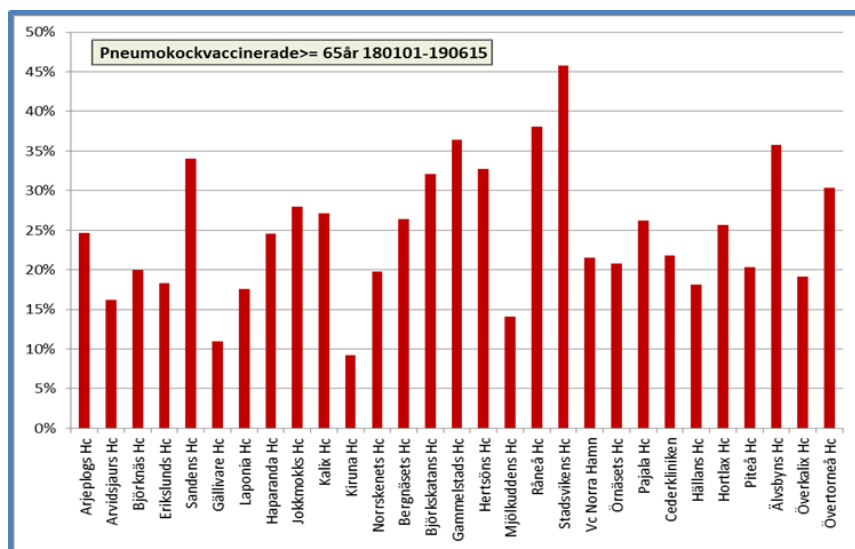

Årets vaccinationskampanj startar 19 november, vilket är två veckor senare än tidigare år. Orsaken till senareläggningen är att vaccinationsproduktionen fördröjts då WHO har behövt längre tid för att bestämma vilka stammar som ska ingå.

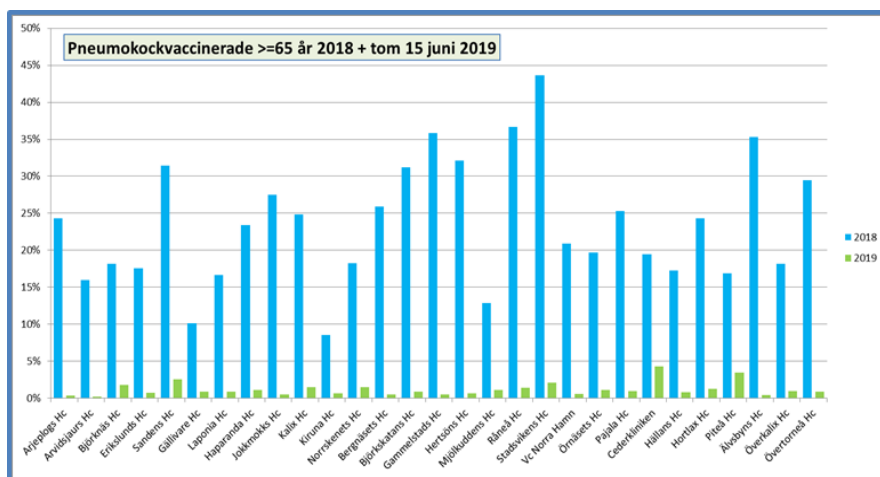
Pneumokockvaccination av riskgrupper per HC

Höstens Pneumokockvaccin-kampanj får ses som en succé och 16 901 vuxna vaccinerades varav 14 525 som tillhörde riskgruppen 65 år och äldre. Ytterligare några har vaccinerats fram till 15 juni i år och antalet är nu uppe på 14 606. Några av våra hälsocentraler har vaccinerat fler än en tredjedel av ålderspensionärerna i sitt upptagsområde och vi applåderar Sanden, Gammelstad, Hertsön, Råneå, Stadsvikens och Piteå HC till detta. Kalix och Grytnäs, som nu är sammanslagna, är den HC som vaccinerat absolut flest – 1281 patienter ur riskgruppen.

Notera att avseende siffrorna för Kalix så har data från Kalix HC och Grytnäs HC slagits ihop.

Med andra ord har intensiteten i vaccinerandet avtagit ganska kraftigt nu under vårterminen. Synd! Detta vaccin kan ges under hela året!

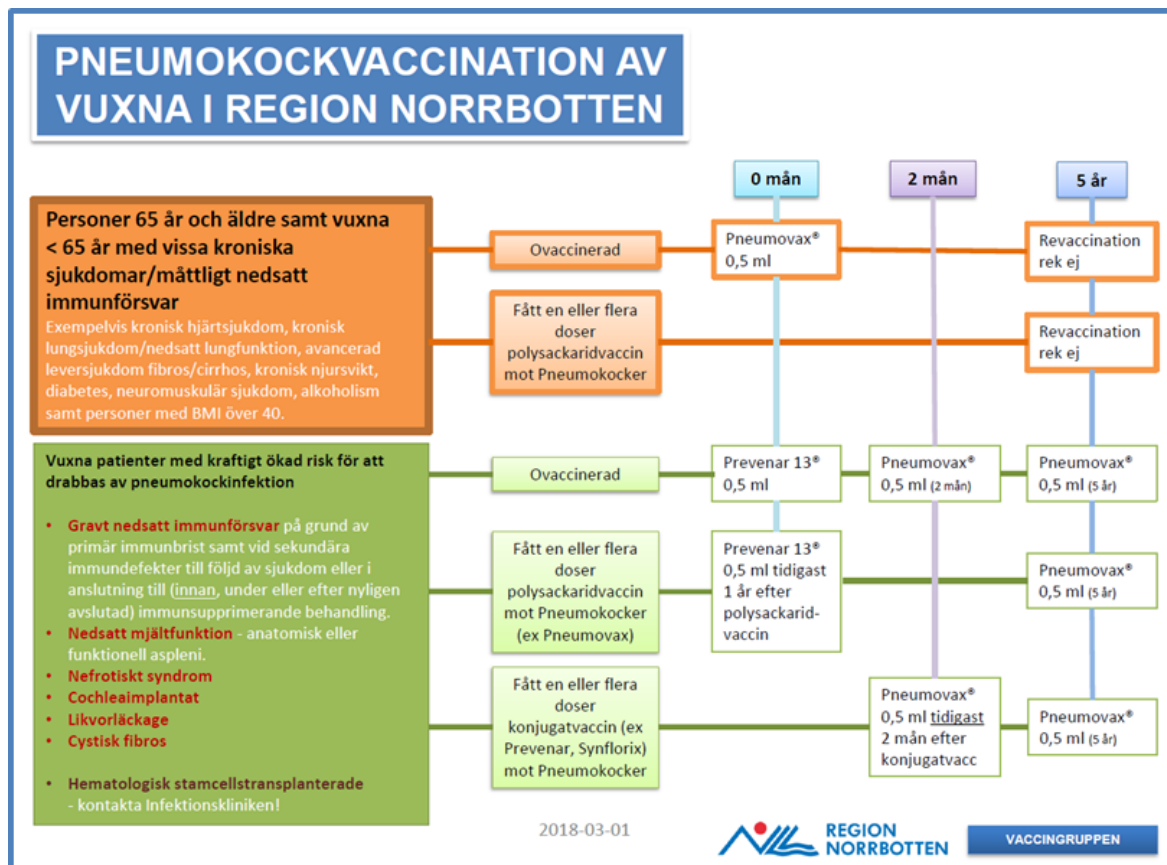

Fortsätt att pneumokockvaccinera riskgrupper under hela året.

Vaccinera patienterna när ni "har chansen" – när en patient ur riskgrupperna dyker upp på er mottagning så passa på och erbjud pneumokockvaccination!

Och glöm inte övriga riskgrupper förutom ålderspensionärerna – hjärt/lung-sjuka med flera!

Vi noterar också att en oväntat stor andel av vaccinerade enbart fått Pneumovax®. Cirka 14 500 doser Pneumovax® har givits men enbart 95 doser Prevenar 13®. I förarbetena antog vi att en något större andel av patienterna skulle hamna i kategorin **”Vuxna patienter med kraftigt ökad risk för att drabbas av pneumokockinfektion”** och då ha indikation för att vaccineras med både Prevenar 13® och Pneumovax® i serie. Förklaringen kan säkert till dels vara att många av dessa patienter redan är vaccinerade men – var noga i bedömningen av patientens behov/vilken vaccinationsinsats som rekommenderas.

Upptäcka prostitution och människohandel inom hälso- och sjukvården

Vi vill göra reklam för en utbildningsdag kring prostitution och människohandel som arrangeras i samverkan mellan Polisen, Länsstyrelsen och Region Norrbotten.

Datum: 30 sep 2019, 09:00 - 16:00

Plats: Luleå, Regionhuset, Sessionssalen

I polisens spanings- och utredningsarbete gällande människohandel och/eller prostitution kan man ofta se att individen tidigare haft en vårdkontakt. Hur kan vi inom hälso- och sjukvården upptäcka dessa personer och hjälpa dem vidare till andra myndighetskontakter?

Hur ser förekomsten prostitution och människohandel ut i Norrbotten? Hur kan yrkesverksamma identifiera barn och unga som utsätts för människohandel? Hur kan vi ge stöd till barn, unga och vuxna som har erfarenhet av sex mot ersättning?

Boka in den 30 september för denna utbildningsdag. Det finns även möjlighet att delta via länk ute i länet. Vi kommer att spela in dagen så det går att se presentationerna i efterhand.

Deltagandet är kostnadsfritt.

>>[Anmälan](#) (intern länk)

Chronic wasting disease (CWD - avmagringssjuka) hos älg i Norrbotten

Två fall av avmagringssjuka hos älgar har hittats i länet i mars och april. Artiklar med mer omfattande information hittas bland annat på Statens veterinärmedicinska anstalts (SVA) webbsida:

<https://www.sva.se/om-sva/pressrum/nyheter-fran-sva/avmagringssjuka-cwd-upptackt-pa-alg-i-norrbottens-lan>

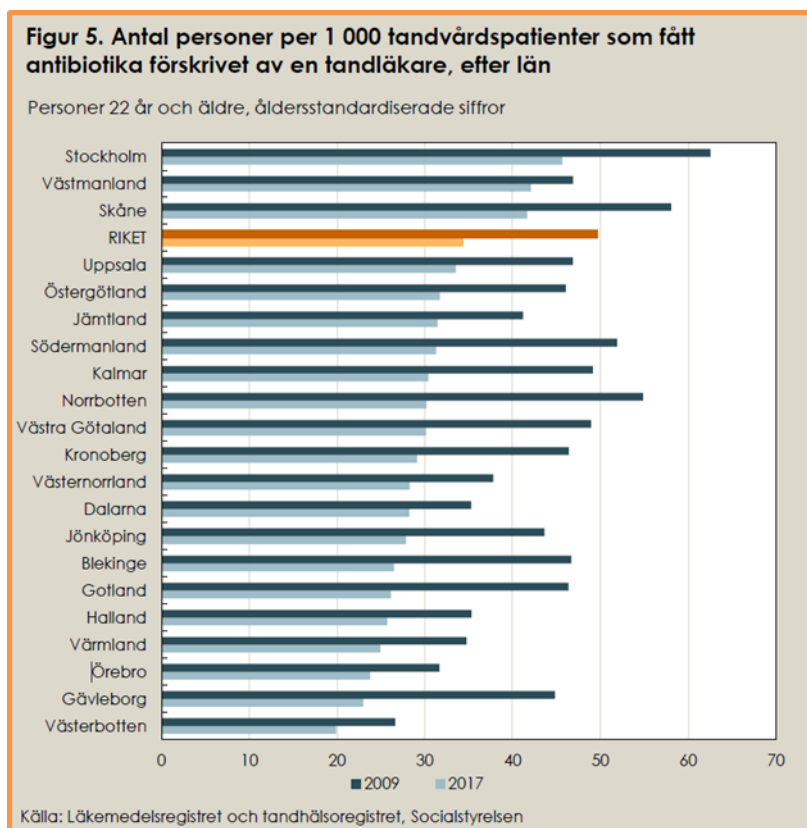
<https://www.sva.se/om-sva/pressrum/nyheter-fran-sva/avmagringssjuka-cwd-upptackt-pa-ytterligare-en-alg-i-norrbotten>

Denna sjukdom hos hjortdjur har tidigare inte konstaterats i Sverige men fall har hittats i både Norge och Finland. Det finns enligt uppgift två varianter av sjukdomen – en där förändringarna uppkommer spontant men även en smittsam prionorsakad variant. Experterna på SVA menar att det mesta talar för att de fall vi sett i länet inte är orsakade av den smittsamma formen, men utredning pågår.

Sen hävdas att den smittsamma varianten av CWD aldrig har smittat någon människa så – även om risken för smitta till människa inte helt kan uteslutas så bedöms risken för detta som mycket liten.

Och till sist... En kort men glädjande Strama-nyhet:

I en rapport från [Socialstyrelsen](#) från i våras noteras att Gävleborg, Norrbotten, Gotland och Blekinge är de län där andelen tandvårdspatienter som fått antibiotika minskat som mest mellan åren 2009 och 2017. Det handlar om en minskning på över 40 procent.

Kul att det arbete som gjorts i tandvården i länet för att öka följsamheten till de antibiotikarekommendationer som finns verkar ha fått ett så bra genomslag! Tandläkarna står för knappt 4 % av antibiotikaförskrivningen i länet.

Anders Nystedt
Smittskyddsläkare
anders.nystedt@norrbotten.se
0920-28 22 45

Jonas Hansson
Stf. smittskyddsläkare
jonas.hansson@norrbotten.se
0920-28 36 19

Ann-Louise Svedberg-Lindqvist
Smittskyddssköterska
ann-louise.svedberg-lindqvist@norrbotten.se
0920-28 36 09

Ann-Marie Cylvén
Smittskyddssköterska
ann-marie.cyven@norrbotten.se
0920-28 32 93

Inga-Lill Josefsson
Smittskyddssekreterare
inga-lill.josefsson@norrbotten.se
0920-28 36 16